

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือและบทความในหนังสือ

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2548). *แผนปฏิบัติการ 4 ปี 2548-2551*.
 ครอบชัย หัตถา. (2557). *ลังกาสุกะ ประวัติศาสตร์ยุคต้นของชายแดนใต้*. ปัตตานี:
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2538). *หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ธรรมสภา
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2540). *วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- ฉันทิชย์ กระแสสินธุ์. (2503). *กวีโวหาร โบราณคดี*. กรุงเทพฯ: พระนคร.
- ชัยวัฒน์ สีแก้ว. (2542). *หนังสือหมวดวิชาภาษาไทยการศึกษานอกโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*.
 กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- ชาลีฮะ มูซอ, และคณะ. (2552). *โครงการวิจัยรวบรวมนิทานและตำนานพื้นบ้านในอำเภอไม้แก่น
 จังหวัดปัตตานี* (รายงานผลการวิจัย). สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ดวงมน จิตรจำนงค์. (2544). *คุณค่าและลักษณะเด่นของวรรณคดีไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น*
 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2542). *นวนิยายกับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: โครงการตราคณะอักษรศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุริยัน สาแล๊ะ. (2541). *เพลงกล่อมเด็กไทยมลายู : มรดกทางภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มชนมลายู*
 (รายงานผลการวิจัย). สงขลา: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปฐม หงษ์สุวรรณ. (2550). *กาลครั้งหนึ่ง: ว่าด้วยตำนานกับวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2540). *บุหงาปัตตานี: คติชนไทยมุสลิมชายแดนภาคใต้*. กรุงเทพฯ: มติชน.

- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2545). *กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 2 ประถมศึกษาปีที่ 4-6*.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ผจงจิตต์ อธิคมนันทะ. (2533). *การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- พัฒนจิรา จันทร์ดำ. (2547). *การอ่านและวิจารณ์เรื่องสั้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊ค.
- พิเชษฐ แสงทอง. (2554). *วรรณกรรมท้องถิ่นเชิงวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ผจญภัย
พิทยา ว่องกุล. 2540. *ผลงานภาพแห่งวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- พรศักดิ์ พรหมแก้ว. (2529). *นิทานพื้นบ้านภาคใต้*, ในสารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ เล่ม 5.
กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.
- มัลลิกา คณานุรักษ์. (2550). *คติชนวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ยศ สันตสมบัติ. (2544). *มนุษย์กับวัฒนธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัตติยา สาและ. (2534). *ภาษามลายูถิ่นภาคใต้ของประเทศไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. สงขลา: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554*. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์.
- รุสลัน อุทัย. (2551). *ภาษามลายูในรัฐไทย ความเป็นอารยธรรมและความชอบธรรม* ในรายงาน
โครงการประชุมทางวิชาการเรื่องมลายูกับรัฐไทยในมิติประวัติศาสตร์และอารยธรรมกับการ
สร้างความชอบธรรม. ปัตตานี: มิตรภาพ.
- วรวิทย์ บารู และคณะ. (2551). *มลายูปาตานี: ชาติพันธุ์ อัตลักษณ์และการเปลี่ยนแปลง (รายงาน
ผลการวิจัย)*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วรวิทย์ บารู และคณะ. (2551). *พจนานุกรมมลายูถิ่นปัตตานี-ไทย ไทย-มลายูถิ่นปัตตานี*. ปัตตานี:
มิตรภาพปัตตานี.
- วันพิชิต ศรีสุข. (2552). *กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการ
ขับร้องเพลงขอพื้นเมือง เพื่อถ่ายทอดแนวคิดการเมืองภาคพลเมืองสู่ประชาชน (รายงาน
ผลการวิจัย)*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วันเนาว์ ยูเต็น. (2537). *รวมกลอนจากอารมณ์ฝัน*. สงขลา: อีซูซุหาดใหญ่.
- วิเชียร ตันตระเสนีย์. (1987). *พจนานุกรม ไทย-มาเลย์-อังกฤษ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการหนังสือ.

- วิเชียร ตันตระเสนีย์. (2550). *พจนานุกรม มาเลย์-ไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมปราชญ์ อัมมะพันธุ์. (2536). *ประเพณีและพิธีกรรมในวรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สืบบงศ์ ธรรมชาติ. (2555). *สังเคราะห์คุณธรรม จริยธรรม จากวรรณกรรมมุขปาฐะในจังหวัด นครศรีธรรมราช* (รายงานผลการวิจัย). ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้.
- สุธิงค์ พงศ์ไพบูลย์. (2540). *โครงสร้างและพลวัตวัฒนธรรมภาคใต้กับการพัฒนา*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุรพงษ์ ลือทองจักร. (2552). *หลักมานุษยวิทยาและหลักสังคมวิทยา*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- เสาวลักษณ์ อนันตศานต์. (2543). *ทฤษฎีคติชนและวิธีการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริพร ณ ถกลาง. (2548). *ทฤษฎีคติชนวิทยา: วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัปดุลรอยะ ปาแนมาแล. (2555). *วรรณกรรมมลายูกับการสร้างอัตลักษณ์ของชาวไทยมุสลิมในบริเวณพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้*. สงขลา: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- อารี ถาวรเศรษฐ. (2546). *คติชนวิทยา (Folklore)*. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต, นูมาน หะยีมะแซ, และอีสม่าแอ กาเต๊ะ . (2556). *คติชนวิทยาของมลายูมุสลิมจังหวัดปัตตานี: ศึกษาผ่านสุภาชีวิตและสำนวนสอนสั่ง* (รายงาน ผลการวิจัย). ศูนย์ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล.

บทความวารสาร

- พัชลินจ์ จิโนน, คุณัญญ์ สมชนะกิจ, และธนภัทร เต็มรัตน์กุล. (2559). *หลักและวิธีสอนคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสม กับเยาวชนจากวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ ชุด วรรณกรรมทักษิณ: วรรณกรรมคัดสรร*. *วารสารปาริชาติ*. ปีที่ 29 (1), 59-81.

วิทยานิพนธ์

กิตสุรางค์ กาฬสุวรรณ. (2546). *การวิเคราะห์โครงสร้างนิทานพื้นบ้านไทยมุสลิมภาคใต้ตามทฤษฎีโครงสร้างนิทานของวลาดีมีร์ พรอพพ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะอักษรศาสตร์, สาขาวิชาภาษาไทย.

นุชนาถ เหลลาคุหี. (2537). *การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านไทยมุสลิม จังหวัดปัตตานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, สาขาวิชาภาษาไทย.

พรเทพ บุญจันทร์เพชร. (2544). *นาฏศิลป์พื้นบ้านของชาวไทยมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วชรวร วงศ์กัณหา. (2555). *ภูมิปัญญาด้านการผสมผสานความเชื่อในฮีตสิบสองต่อการสร้างความมั่นคงทางสังคมวัฒนธรรม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ดาราวดี ประสีระตา. (2555, สิงหาคม 10). การวิเคราะห์วรรณกรรม. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <http://darawadee34.blogspot.com/>

นันทขว้าง สิริสุนทร. (2550, กุมภาพันธ์ 23). กระจุกสั้นหลังของการวิจารณ์หนึ่ง. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <http://www.oknation.net/>

พงษ์ศักดิ์ สังข์บุญโญ. (2560, มกราคม 8). อิทธิพลและผลกระทบของวรรณกรรมต่อสังคม. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <http://blog.eduzones.com/>

วินทร์ เลียววาริน. (2560, ตุลาคม 8). ความหมายวรรณกรรม [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/winyovarin/posts/>

สมใจ ศรีวงศ์ษา. (2550, พฤศจิกายน 8). *การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม*. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <http://art-somjai66.blogspot.com>

การสัมภาษณ์

สาหะ แวสะมะแอ. (29 ตุลาคม 2559). สัมภาษณ์.

อับดุลเลาะ ตาเห. (12 มกราคม 2560). สัมภาษณ์.

อับดุลเลาะ วาเต็ง. (15 ตุลาคม 2559). สัมภาษณ์.

ภาษาต่างประเทศ

หนังสือและบทความในหนังสือ

Abdul Halim Ali. (2006). *Mendekati puisi Melayu Tradisional*. Selangor: ELPOS Print Sdn Bhd.

Adisti Primi Wulan. (2011). *Analisis stilistika dan nilai pendidikan pantun melayu pontianak karya Abd. Rachman Abror*. Surakarta.

Amat Juhari Moain. (2008). *Pemilihan Kata Dalam Pantun Melayu*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Aripin Said. (1994). *Puisi Warisan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Dewan Bahasa dan Pustaka Brunei Darussalam. (2003). *Kamus Bahasa Melayu Nusantara*. Brunei Darussalam: Dewan Bahasa dan Pustaka Brunei Darussalam.

Dewan Bahasa dan Pustaka. (2008). *Daftar Kata Bahasa Melayu Rumi Sebutan Jawi*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Dharma Wijaya. (1998). *Dunia Puisi dalam Penilaian dan Pengajaran*. Shah Alam: Fajar bakti Sdn. Bhd.

Fadzilah A.Rahman. (2008). *Puisi Tradisional Melayu Yang Dikendong Takkan Kecikiran*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Harun Mat Piah. (1989). *Puisi Melayu Tradisional : Satu Pembicaraan Genre dan Fungsi*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Hashim Awang. (1993). Pengkaedahan Melayu dalam Kajian dan Kritikan Kesusasteraan Tanah Air. *Dewan Sastera, Februari*, 1(23), 52-57.

- Hashim Haji Abdul Hamid, Dr. Haji. (1994). *Riak Sastera Darussalam*. Kuala Lumpur: Hikmah Enterprise.
- Hashim Haji Abdul Hamid, Dr. Haji. (2001). *Lanang Berladu Lanang (Pengantar & Koleksi Pantun Brunei)*. Universiti Brunei Darussalam: Jabatan Kesusasteraan Melayu.
- Ismail Hamid. 1988. *Masyarakat dan Budaya Melayu*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Jamaah Pengarang Pusaka. (1990). *Asas Bacaan Melayu Tulis Jawi*. Pattani: Pustaka.
- Maana Sikana. (2007). *Teori Sastra Kontemporari*, Edisi kedua. Selangor: Pustaka Karya.
- Maman S Mahayana. (2008). *Pantun Sebagai Potret Sosial Budaya Tempatan: Perbandingan Pantun Melayu, Jawa, Madura, dan Betawi*. Dalam Saminar Kebangsaan Puisi Melayu Tradisional. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd. Zamberi A. Malek. (1994). *Patani Dalam Tamadun Melayu*. Kuala Lumpur. Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd. Zamberi A. Malek. (2005). *Pensejarahan PATANI*. Kuala Lumpur. Universiti Malaya, P 120.
- Muhamad Haji Salleh. (2008). *Di Depan Nyanyian yang Semakin Menyayup: Puisi Lisan pada Kurun ke-21*. Dalam Saminar Kebangsaan Puisi Melayu Tradisional. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Musazliza Mustan Shir. (2008). *Pantun Jakun: Penciptaan dan Alam Persekitaran*. Dalam Saminar Kebangsaan Puisi Melayu Tradisional. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Nureeyan Salah. (1999). *Lagu Dodoi Melayu Patani. Bangi*: Universiti Kebangsaan Malaysia. Risalah Kaum Muslimin. (2001). Kualalumpur: ISTAC.

- Rogayah A. Hamid. (2008). *Ragam dan Pola Pembayang dalam Pantun Melayu*. Dalam Saminar Kebangsaan Puisi Melayu Tradisional. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Sigrid Spangenberg. (2014). *The function of Pantun in Malay speech* (Research report). Leiden: Leiden University.
- Tenas Effendy. (2007). *Khazanah Pantun Melayu Riau*. Kualalumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Umar Junus. (1986). *Sosiologi Sastra; Persoalaan Teori dan Metode*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- United Nations Development Progamme. (1994). *Human Development Report*. New York, Oxford : Oxford University Press.
- WahYunah Hj. Abd. Gani & Mohamad Shaidan. (2000). *Puisi Melayu Lama Berunsur Islam*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Wanyusuf Hasan, Jamaluddin Baharuddin, Mohammad Shaidan, Zulkeply Muhammad. (1990). *Kurik Kundi Merah Sag ; Kumpulan Pantun Lisan Melayu*. Kuala lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Za'ba. (1965). *Ilmu Pengarang Melayu*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Zainal Abidin bakar. (1991). *Kumpulan Pantun Melayu*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Zalila Sharif & Jamilah Haji Ahmad. (1993). *Kesusasteraan Melayu Tradisional*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

วิทยานิพนธ์

- Aminoh Jehwae. (2017). *Krisis Masyarakat Melayu di Selatan Thailand dalam Cereka Terpilih: Satu Pendekatan Kajian Budaya*. (Tesis Ijazah Doktor Falsafah). Universiti Sains Malaysia, Pusat Pengajian Ilmu Kemanusiaan.

Aminoh Masoh. (2016). *Nilai-nilai Budaya dalam Pantun Melayu Patani dan Implikasinya dalam Pembelajaran Bahasa dan Sastra di Tsanawiyah Patani*. (Tesis Ijazah Magester Pendidikan). Universitas Muhammadiyah Prof. Dr. Hamka).

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

Muhammed Salehudin Aman. (2012). *Sinopsis Sistem Ejaan Bahasa Melayu*. สืบค้น 25 มกราคม 2561, จาก <http://klikweb.dbp.my/wordpress/>

บุคลากรกรม

นายอับดุลเลาะ วาเต็ง	สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2559 และ 22 มกราคม 2560
นายดีอะระ แวเต็ง	สัมภาษณ์วันที่ 11 ธันวาคม 2559 และ 12 มกราคม 2560
นายสะหะ แวสะมะแอ	สัมภาษณ์วันที่ 18 มกราคม 2560
นางตีเมาะ คาเร็ง	สัมภาษณ์วันที่ 2 ธันวาคม 2559
นางแวลีเมาะ โต๊ะแวยายี	สัมภาษณ์วันที่ 7 ธันวาคม 2559 และ 5 มกราคม 2560
นายแหวหามะ สะดียามู	สัมภาษณ์วันที่ 29 มกราคม 2560
นางยาวาเฮ มูซอ อายุ	สัมภาษณ์วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2560
นางมะฮาละ บินสาแม	สัมภาษณ์วันที่ 12 มกราคม 2560
นางนิโล ตือราเซะ อายุ	สัมภาษณ์วันที่ 12 มกราคม 2560
นางนาปีเสาะ แวเตะ	สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม 2560
นายวันฮูเซ็น แลกามา	สัมภาษณ์วันที่ 30 มกราคม 2560
นางซาปิเยะ บากา	สัมภาษณ์วันที่ 19 มกราคม 2560
นางตีเมาะ กาโอะ	สัมภาษณ์วันที่ 19 มกราคม 2560
นางมารีแย กาซอ	สัมภาษณ์วันที่ 27 ธันวาคม 2559
นางปาตีเมาะ กาโฮง	สัมภาษณ์วันที่ 23 ธันวาคม 2559 และ 15 มกราคม 2560
ดร.ฮามีดิน สะนอ	สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2560
ดร.อับดุลรอแมะ ทะยีหะซา	สัมภาษณ์วันที่ 7 มีนาคม 2559 และ 23 เมษายน 2560
นายสาหะอับดุลเลาะห์ อัลยุฟรี	สัมภาษณ์วันที่ 27 มีนาคม 2560
นายอับดุลเลาะ ตาเห	สัมภาษณ์วันที่ 6 มีนาคม 2560
นายอับดุลฮาเล็ม คาเร็ง	สัมภาษณ์วันที่ 27 ธันวาคม 2559 และ 24 มกราคม 2560
นายฮูเซ็น เบ็ญญูโซะ	สัมภาษณ์วันที่ 26 พ.ย. 2560